

Aan Minister en Staatssecretaris

nota

Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat en ProRail
2024

TER BESLISSING

Datum

4 december 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/307383

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Beslistermijn

Bijlage(n)

3

Aanleiding

Uw ambtsvoorganger heeft de Tweede Kamer toegezegd¹ de technische staat van de infrastructuur jaarlijks inzichtelijk te maken via de rapportages Staat van de Infrastructuur van Rijkswaterstaat en ProRail. De rapportages over 2024 zijn nu beschikbaar en kunnen aan de Tweede Kamer verstuurd worden.

Geadviseerd besluit

Instemmen met de kamerbrief 'Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat en ProRail 2024' en de bijbehorende rapportages én de verzending naar de Tweede Kamer.

Kernpunten

Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat 2024

- De rapportage biedt inzicht in de technische staat van het hoofdwegennet, het hoofdvaarwegennet en het hoofdwatersysteem over 2024 aan de hand van vijf criteria: Veiligheid, Levensduur, Betrouwbaarheid, Beschikbaarheid en Technische conditie.
- De rapportage laat zien dat RWS in 2024 erin is geslaagd om de infrastructuurnetwerken 'gemiddeld' tot 'goed' te laten presteren.
- Een 'kijkje onder de motorkap' laat echter zien dat de infrastructuur van RWS steeds meer onder druk komt te staan. Een steeds groter deel van de infrastructuur nadert de verwachte levensduur of heeft deze al overschreden. Ook loopt het uitgesteld onderhoud op.
- Er zijn steeds meer objecten met een verhoogd inspectieregime vanwege technische risico's en is er een groeiend aantal objecten met een gewichts- of doorvaartbeperking. Hierdoor kunnen netwerkgebruikers mogelijk meer hinder ervaren.
- De rapportage onderschrijft het belang van de ingeslagen weg om de productie op instandhouding te verhogen. De aanpak hiervoor is uiteengezet in het Meerjarenplan Instandhouding² dat reeds met de Kamer is gedeeld.
- Het kaartmateriaal geeft inzicht in waar er sprake is van beperkingen, gepland onderhoud, uitgestelde werkzaamheden, verhoogde inspectieregimes en afgeronde werkzaamheden (jan 2024 – jun 2025).

¹ Tweede Kamer, vergaderjaar 2020-2021, Kamerstuk 35 570-A, nr. 46

² Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, Kamerstuk 29 385, nr. 143

- De kaart '*Beperkingen op infrastructurele objecten*' is uitgebreid met de beperkingen bij sluizen en tunnels. Deze ontwikkeling is in lijn met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.³
- In het hoofdstuk over het hoofdvaarwegennet wordt de technische staat van de maritieme infrastructuur over het jaar 2024 toegelicht. Gezamenlijk met het kaartmateriaal wordt er hiermee invulling gegeven aan de toezegging aan leden De Hoop, Heutink en De Groot⁴: '*De Kamer wordt voor de behandeling van de begroting volgend jaar geïnformeerd over de stand van zaken met betrekking tot de instandhoudingsopgave van de maritieme infraprojecten.*'
- De methode is vergelijkbaar met de vorige rapportage. De technische indicator '*Industriële Automatisering – Functionele Inspecties en Testen (IA-FIT)*' en de kaart '*Afgeronde instandhoudingsprojecten (jan 2024 – juni 2025)*' zijn nieuw toegevoegd.
- De rapportage wordt ook de komende jaren verder doorontwikkeld en verbeterd.
 - o Verwacht wordt dat volgend jaar de technische indicatoren '*constructieve veiligheid bruggen en viaducten*', '*einde technische levensduur*', '*einde economische levensduur*' en '*inspectieresultaten kunstwerken*' worden toegevoegd, mits de onderliggende data voldoende robuust en van goede kwaliteit is.
 - o De rapportage van volgend jaar zal over een periode van vijf jaar terugblikken om de ontwikkeling van indicatoren in de tijd te laten zien en meerjarige trends inzichtelijk te maken.
- De passage '*Planning certificeerbaar assetmanagement*' in de kamerbrief is opgenomen om invulling te geven aan de toezegging om tegelijk met de Staat van de Infrastructuur een herijkte planning voor het certificeerbaar assetmanagement aan de Tweede Kamer aan te bieden⁵.

Datum

4 december 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/307383

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Staat van de Infrastructuur ProRail 2024

- In haar rapportage beschrijft ProRail de technische staat van de spoorweginfrastructuur over het jaar 2024. Hierbij ligt de focus op zeven systemen: spoor, wissels, bruggen en tunnels, overwegen, energievoorziening, treinbeveiliging en baanlichaam.
- Het algemene oordeel wordt in de rapportage onderbouwd aan de hand van drie indicatoren: levensduur, betrouwbaarheid en veiligheid. ICT en stations worden niet meegenomen in de rapportage.
- De technische conditie is bij ProRail waar mogelijk geïntegreerd in de indicator levensduur. Over de beschikbaarheid rapporteert ProRail via het prestatiedashboard en de (half)jaarrapportage.
- ProRail concludeert in de rapportage dat de technische staat van de spoorinfrastructuur, net als in 2021, 2022 en 2023, ruim voldoende is.
- Er zijn echter wel uitdagingen. Diverse systemen naderen het einde van de levensduur en het behouden van het evenwicht tussen betrouwbaarheid, kosten en hinder is ingewikkeld. De onderhouds- en vervangingsopgave zal de komende jaren steeds meer aandacht vragen.

³ Bestuurlijke reactie Verantwoordingsonderzoek 2023, Infrastructuur en Waterstaat (XII)

⁴ Toezegging aan leden De Hoop, Heutink en De Groot uit het Commissiedebat Maritiem van 3 oktober 2024, TZ202410-114

⁵ Tweede Kamer, vergaderjaar 2024-2025, Kamerstuk 29 385, nr. 142

Communicatie

Rond de verzending van de Staat van de Infrastructuur worden interviews gegeven met geïnteresseerde media. De interviews worden gepubliceerd ná verzending van de kamerbrief en zijn inhoudelijk in lijn met de boodschap uit de brief en de rapportages. RTL en De Telegraaf hebben aangegeven interesse te hebben in de rapportages en hebben ook gepubliceerd over de rapportages van de afgelopen jaren. Zij spreken met DG RWS en CEO ProRail hierover. De publicaties door deze media en het verzenden van de stukken aan de Tweede Kamer kunnen leiden tot meer media-aandacht. Rijkswaterstaat en ProRail zijn hiervoor het eerste aanspreekpunt. De media kunnen om uw reactie vragen. Vanuit Minister en Staatssecretaris wordt een reactie voorbereid die kan worden gedeeld met media.

Datum

4 december 2025

Onze referentie

IENW/BSK-2025/307383

Opgesteld door

DG Water en Bodem
Unit Instandhouding

Aan

Minister en Staatssecretaris

Bijlage(n)

3

Krachtenveld

Als gevolg van de problematiek rondom de inpassing van Schinkelbrug 2, is de financiële situatie op het Mobiliteitsfonds en Deltafonds geschetst.

We kunnen de infrastructuur nu nog veilig en beschikbaar houden, maar er kan sprake zijn van een negatieve spiraal. Er zijn binnen het Mobiliteitsfonds en Deltafonds niet voldoende middelen beschikbaar voor nieuwe en noodzakelijke instandhoudingsmaatregelen én het inpassen van nieuwe aanleg in het lopende MIRT. Daardoor moeten we meer investeren in levensduurverlengend en correctief onderhoud én werken we niet levenscyclus-optimaal. Zonder verruiming van de fondsen zullen zij steeds meer verworden tot correctieve onderhoudsfondsen. Wanneer we het ontstaan van de negatieve spiraal niet doorbreken, zullen vergaande keuzes moeten worden gemaakt om de veiligheid en beschikbaarheid van onze infrastructuur te blijven garanderen.

U wordt geadviseerd dit expliciet te melden aan het parlement zodat het nieuwe kabinet kan besluiten hoe invulling wordt gegeven aan de groeiende opgave.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Kamerbrief 'Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat en ProRail 2024'.	Het aanbieden van de rapportages Staat van de Infrastructuur 2024 van Rijkswaterstaat en ProRail.
2	Rapportage 'Staat van de Infrastructuur Rijkswaterstaat 2024'.	Rapportage die inzicht geeft in de technische staat van de netwerken in beheer bij Rijkswaterstaat.
3	Rapportage 'Staat van de Infrastructuur ProRail 2024'.	Rapportage die inzicht geeft in de technische staat van het netwerk in beheer bij ProRail.